

Alžběta Vintrová

Takže ani Stendhal, ani Lucien nedokáží přijmout demokracii, která je „příliš drsná pro jejich jemnou duši“, ten režim, v němž, stejně jako v Americe, lidé nejsou „váženi ale počítáni“. Pokaždé, když jeden nebo druhý sní o tom, že zdolají Atlantik, jsou přesvědčeni, že by tam žili mezi spravedlivými a rozumnými lidmi. Ale hned na to už si představují tu nudu, která by se jich zmocnila ve společnosti, v níž schází laskavost a jemnost. Za ideální by oba považovali, kdyby se republikánský duch jejich století snoubil s monarchistickou mravností století minulého. Ale protože budou sotva kdy moci slavit tento nepravděpodobný sňatek, nezbývá jim než usilovat o únik mimo svět.

Zlatý střed tedy není nic ani pro Stendhala, ani pro jeho hrdinu. Lucien miluje lid, a přece nesnáší setkání s ním. Má republikánské srdce, a přece se tento Brutus chová přehnaně zdvořile v salonech legitimistů. Je Napoleonovým obdivovatelem, ale hnusí se mu despotismus. Je demokratem, kterému se oškliví představa života v americké povrchnosti. Je to rozštěpená osobnost, která nemůže najít vlastní rovnováhu, a navíc nenávidí falešnou rovnováhu buržoazní monarchie.

Výborně A*